Parlament Europejski
2024-2029

Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

2025/0101(COD)

26.9.2025

***I
PROJEKT SPRAWOZDANIA

w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2024/1348 w odniesieniu do ustanowienia wykazu bezpiecznych krajów pochodzenia na poziomie Unii (COM(2025)0186 – C10-0069/2025 – 2025/0101(COD))

Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

Sprawozdawca: Alessandro Ciriani

Objaśnienie używanych znaków

*	Procedura konsultacji
***	Procedura zgody
***I	Zwykła procedura ustawodawcza (pierwsze czytanie)
***II	Zwykła procedura ustawodawcza (drugie czytanie)
***III	Zwykła procedura ustawodawcza (trzecie czytanie)

(Wskazana procedura opiera się na podstawie prawnej zaproponowanej w projekcie aktu)

Poprawki do projektu aktu

Poprawki Parlamentu w postaci dwóch kolumn

Skreślenia zaznacza się ***wytłuszczonym drukiem i kursywą*** w lewej kolumnie. Zmianę brzmienia zaznacza się ***wytłuszczonym drukiem i kursywą*** w obu kolumnach. Nowy tekst zaznacza się ***wytłuszczonym drukiem i kursywą*** w prawej kolumnie.

Pierwszy i drugi wiersz nagłówka każdej poprawki wskazuje element rozpatrywanego projektu aktu, którego dotyczy poprawka. Jeżeli poprawka odnosi się do obowiązującego aktu, do którego zmiany zmierza projekt aktu, nagłówek zawiera dodatkowo trzeci wiersz wskazujący obowiązujący akt i czwarty wiersz wskazujący przepis tego aktu, którego dotyczy poprawka.

Poprawki Parlamentu w postaci tekstu skonsolidowanego

Nowe fragmenty tekstu zaznacza się ***wytłuszczonym drukiem i kursywą***. Fragmenty tekstu, które zostały skreślone, zaznacza się za pomocą symbolu ▌ lub przekreśla. Zmianę brzmienia zaznacza się przez wyróżnienie nowego tekstu ***wytłuszczonym drukiem i kursywą*** i usunięcie lub przekreślenie zastąpionego tekstu.
Tytułem wyjątku nie zaznacza się zmian o charakterze ściśle technicznym wprowadzonych przez służby w celu opracowania końcowej wersji tekstu.

SPIS TREŚCI

Strona

PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO 5

UZASADNIENIE 14

PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2024/1348 w odniesieniu do ustanowienia wykazu bezpiecznych krajów pochodzenia na poziomie Unii
(COM(2025)0186 – C10-0069/2025 – 2025/0101(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

Parlament Europejski,

– uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2025)0186),

– uwzględniając art. 294 ust. 2 oraz art. 78 ust. 2 lit. d) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C10-0069/2025),

– uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

– uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego,

– uwzględniając opinię Komitetu Regionów,

– uwzględniając art. 60 Regulaminu,

– uwzględniając opinię Podkomisji Praw Człowieka,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A10-0000/2025),

1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;

Poprawka 1

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 6

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(6) Kraje kandydujące do UE otrzymały ten status od Rady Europejskiej na podstawie jednogłośnej decyzji, w następstwie zalecenia Komisji Europejskiej. Jeżeli chodzi w szczególności o polityczne kryteria członkostwa w UE, stwierdzono, że kraje kandydujące do UE poczyniły postępy na drodze do osiągnięcia stabilności instytucji gwarantujących demokrację, praworządność, prawa człowieka oraz poszanowanie i ochronę mniejszości. Można zatem stwierdzić, że te państwa trzecie, którym przyznano status kraju kandydującego do UE, powinny zostać uznane za bezpieczne kraje pochodzenia, chyba że ***zachodzą następujące*** okoliczności: w danym kraju istnieje poważne i indywidualne zagrożenie dla życia lub fizycznej integralności osoby cywilnej wynikające z przemocy nieselektywnej w sytuacji międzynarodowego lub wewnętrznego konfliktu zbrojnego; w związku z działaniami kraju przyjęto środki ograniczające w rozumieniu części piątej tytuł IV Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej; lub gdy ogólnounijny wskaźnik przyznawania azylu w odniesieniu do osób ubiegających się o ochronę międzynarodową pochodzących z danego państwa przekracza 20 %.	(6) Kraje kandydujące do UE otrzymały ten status od Rady Europejskiej na podstawie jednogłośnej decyzji, w następstwie zalecenia Komisji Europejskiej. Jeżeli chodzi w szczególności o polityczne kryteria członkostwa w UE, stwierdzono, że kraje kandydujące do UE poczyniły postępy na drodze do osiągnięcia stabilności instytucji gwarantujących demokrację, praworządność, prawa człowieka oraz poszanowanie i ochronę mniejszości. Można zatem stwierdzić, że te państwa trzecie, którym przyznano status kraju kandydującego do UE, powinny zostać uznane za bezpieczne kraje pochodzenia, chyba że ***zachodzi którakolwiek z następujących*** okoliczności: w danym kraju istnieje poważne i indywidualne zagrożenie dla życia lub fizycznej integralności osoby cywilnej wynikające z przemocy nieselektywnej w sytuacji międzynarodowego lub wewnętrznego konfliktu zbrojnego***, chyba że zagrożenie ogranicza się do konkretnego obszaru geograficznego, a osoba cywilna ma dostęp do skutecznej ochrony w innej części kraju***; w związku z działaniami kraju***, które naruszają podstawowe prawa i wolności i które są istotne dla uznania kraju trzeciego jako bezpiecznego kraju pochodzenia,*** przyjęto środki ograniczające w rozumieniu części piątej tytuł IV Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej; lub gdy ogólnounijny wskaźnik przyznawania azylu w odniesieniu do osób ubiegających się o ochronę międzynarodową pochodzących z danego państwa przekracza 20 %.

Or. en

Poprawka 2

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 6 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(6a) Aby zapewnić jednolite stosowanie niniejszego rozporządzenia we wszystkich państwach członkowskich, konieczne jest ustanowienie jasnego i skoordynowanego mechanizmu ustalania, kiedy kraj kandydujący do przystąpienia do Unii nie powinien już być uznawany za bezpieczny kraj pochodzenia. Aby zapewnić pewność prawa, Komisja powinna przeprowadzać regularne i obiektywne oceny istotnych okoliczności oraz, w stosownych przypadkach, przekazywać swoje ustalenia państwom członkowskim w drodze formalnego powiadomienia. Powiadomienie to powinno być podawane do wiadomości publicznej i powinno stać się skuteczne jednolicie w całej Unii od określonej daty.

Or. en

Poprawka 3

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 11

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(11) Jeżeli chodzi o Indie, zgodnie z informacjami przekazanymi przez Agencję ds. Azylu dziewięć państw członkowskich obecnie uznaje Indie za bezpieczny kraj pochodzenia na poziomie krajowym, a ogólnounijny wskaźnik przyznawania azylu osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową pochodzącym z Indii wyniósł 2 % w 2024 r. Kraj ten ratyfikował główne międzynarodowe instrumenty w zakresie praw człowieka. Indie są republiką konstytucyjną i demokracją	(11) Jeżeli chodzi o Indie, zgodnie z informacjami przekazanymi przez Agencję ds. Azylu dziewięć państw członkowskich obecnie uznaje Indie za bezpieczny kraj pochodzenia na poziomie krajowym, a ogólnounijny wskaźnik przyznawania azylu osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową pochodzącym z Indii wyniósł 2 % w 2024 r. Kraj ten ratyfikował główne międzynarodowe instrumenty w zakresie praw człowieka. Indie są republiką konstytucyjną i demokracją

parlamentarną. Nic nie wskazuje na to, aby miało miejsce wydalanie, odsyłanie lub ekstradycja obywateli Indii do krajów, w których istnieje ryzyko kary śmierci, tortur, prześladowania bądź nieludzkiego lub poniżającego traktowania. Zasadniczo nie istnieje rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy w rozumieniu art. 15 rozporządzenia (UE) 2024/1347. Chociaż Indie nadal dopuszczają karę śmierci w swoim prawie karnym i nie podpisały drugiego protokołu fakultatywnego do Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych, którego celem jest zniesienie kary śmierci, w praktyce nie stosowano kary śmierci od 2020 r. Indie ***ratyfikowały*** Konwencję ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania. W Indiach nie dochodzi do konfliktu zbrojnego, a zatem nie istnieje zagrożenie wynikające z przemocy nieselektywnej w sytuacjach międzynarodowych lub wewnętrznych konfliktów zbrojnych. Ogólnie rzecz biorąc, w kraju tym nie dochodzi do prześladowań w rozumieniu art. 9 rozporządzenia (UE) 2024/1347.

parlamentarną. Nic nie wskazuje na to, aby miało miejsce wydalanie, odsyłanie lub ekstradycja obywateli Indii do krajów, w których istnieje ryzyko kary śmierci, tortur, prześladowania bądź nieludzkiego lub poniżającego traktowania. Zasadniczo nie istnieje rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy w rozumieniu art. 15 rozporządzenia (UE) 2024/1347. Chociaż Indie nadal dopuszczają karę śmierci w swoim prawie karnym i nie podpisały drugiego protokołu fakultatywnego do Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych, którego celem jest zniesienie kary śmierci, w praktyce nie stosowano kary śmierci od 2020 r. Indie ***podpisały*** Konwencję ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania. W Indiach nie dochodzi do konfliktu zbrojnego, a zatem nie istnieje zagrożenie wynikające z przemocy nieselektywnej w sytuacjach międzynarodowych lub wewnętrznych konfliktów zbrojnych. Ogólnie rzecz biorąc, w kraju tym nie dochodzi do prześladowań w rozumieniu art. 9 rozporządzenia (UE) 2024/1347.

Or. en

Poprawka 4

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 16

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(16) ***Niemniej jednak,*** biorąc pod uwagę fakt, iż w Bangladeszu, Egipcie, Indiach, Kolumbii, Maroku i Tunezji, jak również w Kosowie jako potencjalnym kandydacie do członkostwa w Unii, zasadniczo nie istnieje ryzyko prześladowania lub doznania poważnej krzywdy w rozumieniu rozporządzenia 2024/1347, o czym świadczą również bardzo niskie wskaźniki przyznawania azylu, ***należy te*** państwa uznać za bezpieczne kraje pochodzenia na	(16) Biorąc pod uwagę fakt, iż w Bangladeszu, Egipcie, Indiach, Kolumbii, Maroku i Tunezji, jak również w Kosowie jako potencjalnym kandydacie do członkostwa w Unii, zasadniczo nie istnieje ryzyko prześladowania lub doznania poważnej krzywdy w rozumieniu rozporządzenia 2024/1347, o czym świadczą również bardzo niskie wskaźniki przyznawania azylu, ***można stwierdzić, że*** państwa ***te spełniają kryteria, w myśl***

poziomie Unii.

których można je uznać za bezpieczne kraje pochodzenia na poziomie Unii. ***Pozostaje to bez uszczerbku dla możliwości uznania przez państwa członkowskie innych państw trzecich za bezpieczne kraje pochodzenia na szczeblu krajowym oraz dla ewentualnego uznania w przyszłości dodatkowych państw trzecich za bezpieczne kraje pochodzenia na poziomie Unii w drodze przyszłych zmian w rozporządzeniu (UE) 2024/1348.***

Or. en

Uzasadnienie

Aby zachować elastyczność Unii i jej państw członkowskich w reagowaniu na zmieniające się okoliczności, należy wyjaśnić, że ustanowienie wspólnego wykazu bezpiecznych krajów pochodzenia na poziomie Unii nie wyklucza możliwości utrzymywania lub przyjmowania przez państwa członkowskie krajowego uznawania innych państw trzecich jako bezpiecznych ani nie wyklucza przyszłego włączenia dodatkowych państw trzecich do unijnego wykazu.

Poprawka 5

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 18

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(18) Biorąc pod uwagę, że sytuacja migracyjna może szybko się zmienić i występuje zwiększona presja wynikająca z napływów mieszanych przepływów migracyjnych obejmujących duży odsetek osób o niskich szansach na otrzymanie ochrony międzynarodowej, państwa członkowskie powinny mieć możliwość zastosowania podstawy do przyspieszenia rozpatrywania wniosków określonej w art. ***41*** ust. 1 lit. j) rozporządzenia (UE) 2024/1348, począwszy od daty rozpoczęcia stosowania tego rozporządzenia. Umożliwiłoby to państwom członkowskim szybkie i elastyczne reagowanie na zmiany w przepływach migracyjnych. Biorąc pod uwagę, że wnioski takich osób ubiegających się o ochronę międzynarodową prawdopodobnie są	(18) Biorąc pod uwagę, że sytuacja migracyjna może szybko się zmienić i występuje zwiększona presja wynikająca z napływów mieszanych przepływów migracyjnych obejmujących duży odsetek osób o niskich szansach na otrzymanie ochrony międzynarodowej, państwa członkowskie powinny mieć możliwość zastosowania podstawy do przyspieszenia rozpatrywania wniosków określonej w art. ***42*** ust. 1 lit. j) rozporządzenia (UE) 2024/1348, począwszy od daty rozpoczęcia stosowania tego rozporządzenia. Umożliwiłoby to państwom członkowskim szybkie i elastyczne reagowanie na zmiany w przepływach migracyjnych. Biorąc pod uwagę, że wnioski takich osób ubiegających się o ochronę międzynarodową prawdopodobnie są

bezzasadne, szybkie rozpatrywanie ich w ramach procedury w trybie przyspieszonym lub procedury granicznej umożliwiłoby organom ds. azylu i migracji ocenę zasadności wniosków w sposób bardziej efektywny, szybsze wydawanie decyzji, a tym samym przyczyni się do poprawy wiarygodności i funkcjonowania polityki azylowej i polityki powrotowej, z pełnym poszanowaniem praw podstawowych.	bezzasadne, szybkie rozpatrywanie ich w ramach procedury w trybie przyspieszonym lub procedury granicznej umożliwiłoby organom ds. azylu i migracji ocenę zasadności wniosków w sposób bardziej efektywny, szybsze wydawanie decyzji, a tym samym przyczyni się do poprawy wiarygodności i funkcjonowania polityki azylowej i polityki powrotowej, z pełnym poszanowaniem praw podstawowych.
	Or. en

Poprawka 6

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 1 – litera a
Rozporządzenie (UE) 2024/1348
Artykuł 62 – ustęp 1 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
1. Kraje, którym przyznano status państw kandydujących do przystąpienia do Unii, wskazuje się jako bezpieczne kraje pochodzenia na poziomie Unii, chyba że ***zachodzi*** jedna z następujących okoliczności:	1. Kraje, którym przyznano status państw kandydujących do przystąpienia do Unii, wskazuje się jako bezpieczne kraje pochodzenia na poziomie Unii, chyba że ***ma do nich zastosowanie*** jedna z następujących okoliczności:
	Or. en

Poprawka 7

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 1 – litera a
Rozporządzenie (UE) 2024/1348
Artykuł 62 – ustęp 1 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
a) w danym kraju istnieje poważne i indywidualne zagrożenie dla życia lub fizycznej integralności osoby cywilnej wynikające z przemocy nieselektywnej w sytuacji międzynarodowego lub wewnętrznego konfliktu zbrojnego;	a) w danym kraju istnieje poważne i indywidualne zagrożenie dla życia lub fizycznej integralności osoby cywilnej wynikające z przemocy nieselektywnej w sytuacji międzynarodowego lub wewnętrznego konfliktu zbrojnego***, chyba że zagrożenie ogranicza się do konkretnego obszaru geograficznego, a***

osoba cywilna ma dostęp do skutecznej ochrony w innej części kraju;

Or. en

Poprawka 8

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 1 – litera a
Rozporządzenie (UE) 2024/1348
Artykuł 62 – ustęp 1 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
b) w związku z działaniami kraju przyjęto środki ograniczające w rozumieniu części piątej tytuł IV Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;	b) w związku z działaniami ***tego*** kraju***, które naruszają podstawowe prawa i wolności i które są istotne dla uznania kraju trzeciego za bezpieczny kraj pochodzenia, jak określono w art. 61,*** przyjęto środki ograniczające w rozumieniu części piątej tytuł IV Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;

Or. en

Poprawka 9

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 1 – litera a
Rozporządzenie (UE) 2024/1348
Artykuł 62 – ustęp 1 – akapit 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	Komisja regularnie ocenia, czy którakolwiek z okoliczności, o których mowa w lit. a), b) lub c), ma zastosowanie do kraju kandydującego do przystąpienia do Unii. W takim przypadku wydaje ona formalne powiadomienie skierowane do państw członkowskich, w którym określa datę, od której dane państwo nie będzie już uznawane za bezpieczny kraj pochodzenia na poziomie Unii.

Or. en

Uzasadnienie

Aby zapewnić jednolite stosowanie niniejszego rozporządzenia we wszystkich państwach członkowskich i zapewnić pewność prawa, konieczne jest ustanowienie jasnego i skoordynowanego mechanizmu ustalania, kiedy kraj kandydujący do przystąpienia do Unii nie powinien już być uznawany za bezpieczny kraj pochodzenia lub może być przywrócony po zawieszeniu.

Poprawka 10

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 1 – litera a
Rozporządzenie (UE) 2024/1348
Artykuł 62 – ustęp 1 – akapit 1 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	Komisja przekazuje również formalne powiadomienie państwom członkowskim, jeżeli stwierdzi, że okoliczności, o których mowa w lit. a), b) lub c), nie mają już zastosowania. W takich przypadkach uznanie państwa za bezpieczny kraj pochodzenia na poziomie Unii może zostać przywrócone ze skutkiem od daty wskazanej w powiadomieniu.

Or. en

Uzasadnienie

Aby zapewnić jednolite stosowanie niniejszego rozporządzenia we wszystkich państwach członkowskich i zapewnić pewność prawa, konieczne jest ustanowienie jasnego i skoordynowanego mechanizmu ustalania, kiedy kraj kandydujący do przystąpienia do Unii nie powinien już być uznawany za bezpieczny kraj pochodzenia lub może być przywrócony po zawieszeniu.

Poprawka 11

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 2 – litera a
Rozporządzenie (UE) 2024/1348
Artykuł 79 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
Art. 59 ust. 2, art. 61 ust. 2 i art. 61 ust. 5	Art. 59 ust. 2, art. 61 ust. 2 i art. 61 ust. 5

lit. b) mają jednak zastosowanie od dnia wejścia w życie rozporządzenia (UE) .../... [zmieniającego rozporządzenie (UE) 2024/1348] w odniesieniu do stosowania pojęcia »bezpiecznego kraju ***trzeciego«*** zgodnie z art. 36 i 37 dyrektywy 2013/32/UE oraz pojęcia »bezpiecznego kraju ***pochodzenia«*** zgodnie z art. 38 dyrektywy 2013/32/UE.;	lit. b) mają jednak zastosowanie od dnia wejścia w życie rozporządzenia (UE) .../... [zmieniającego rozporządzenie (UE) 2024/1348] w odniesieniu do stosowania pojęcia »bezpiecznego kraju ***pochodzenia«*** zgodnie z art. 36 i 37 dyrektywy 2013/32/UE oraz pojęcia »bezpiecznego kraju ***trzeciego«*** zgodnie z art. 38 dyrektywy 2013/32/UE.;

Or. en

UZASADNIENIE

Niniejszy wniosek stanowi strategiczny i niezbędny krok w kierunku operacyjnego wzmocnienia Unii Europejskiej w dziedzinie azylu i migracji, ponieważ ma on na celu wzmocnienie stosowania koncepcji bezpiecznego kraju pochodzenia, w tym poprzez wykaz bezpiecznych krajów trzecich pochodzenia na szczeblu UE, oraz przewidywanie stosowania niektórych postanowień paktu o azylu i migracji, w szczególności zawartych w rozporządzeniu (UE) 2024/1348 ustanawiającym wspólną procedurę ubiegania się o ochronę międzynarodową w Unii i uchylającym dyrektywę 2013/32/UE („rozporządzenie w sprawie procedury azylowej"), które jest obecnie zaplanowane na czerwiec 2026 r.

Oprócz uznania za bezpieczne kraje pochodzenia na szczeblu UE krajów, którym przyznano status kraju kandydującego do UE, a także potencjalnego kraju kandydującego do przystąpienia, oraz ustanowienia zawartego w załączniku II wykazu dodatkowych krajów pochodzenia uznawanych za bezpieczne na szczeblu unijnym, we wniosku dotyczącym rozporządzenia przewidziano możliwość uznawania krajów pochodzenia za bezpieczne z wyjątkami dotyczącymi niektórych części terytorium lub wyraźnie identyfikowalnych kategorii osób, zapewniając tym samym państwom członkowskim większą elastyczność na szczeblu krajowym, oraz przewidziano możliwość rozpatrywania wniosków składanych przez obywateli państw trzecich, w przypadku których odsetek decyzji o udzieleniu ochrony międzynarodowej na szczeblu UE jest równy lub niższy niż 20 %, w kontekście procedury granicznej lub procedury przyspieszonej.

W szybko zmieniającym się kontekście geopolitycznym i migracyjnym Unia zdecydowanie rozpoczęła zmianę paradygmatu w zarządzaniu przepływami migracyjnymi, stopniowo odchodząc od nieskutecznych podejść wcześniejszych modeli. Ta nowa orientacja polityczna i regulacyjna opiera się na bardziej ustrukturyzowanej, pragmatycznej i spójnej wizji, która uwzględnia pilne potrzeby w zakresie bezpieczeństwa, skuteczności i solidarności oraz odzwierciedla wyraźną wolę wyposażenia Unii we wspólne, terminowe i solidne pod względem prawnym narzędzia, zdolne do sprostania wyzwaniom migracyjnym w sposób bezpieczny i zrównoważony, przy pełnym poszanowaniu podstawowych zasad europejskiego porządku prawnego. Wniosek nie narusza zatem praw podstawowych i jest zgodny z zasadami uznanymi w Karcie praw podstawowych UE, w tym z prawem do azylu i ochrony przed odesłaniem, jak przewidziano w jej art. 18 i 19.

W związku z tym z zadowoleniem przyjmujemy wniosek Komisji, uznając jego wartość strategiczną, gdyż umożliwia on wcześniejsze wdrożenie najpilniejszych operacyjnych postanowień paktu, co wzmacnia zdolność Unii i jej państw członkowskich do działania w perspektywie krótkoterminowej.

Przyspieszenie to w stosunku do pierwotnych ram czasowych jest uzasadnione potrzebą uniknięcia sytuacji, w której Unia i państwa członkowskie będą pozbawione odpowiednich instrumentów aż do czerwca 2026 r., podczas gdy presja migracyjna i wyzwania związane z powrotami, zarządzaniem granicami i zarządzaniem wnioskami o udzielenie ochrony międzynarodowej wymagają szybkiej i skutecznej reakcji. To właśnie w te ramy wpisuje się niniejszy wniosek dotyczący rozporządzenia, którego celem jest skonsolidowanie praktycznego stosowania koncepcji „bezpiecznego kraju pochodzenia", jako kluczowego narzędzia ułatwiającego i przyspieszającego rozpatrywanie wniosków, które prawdopodobnie

będą nieuzasadnione, oraz zapewniającego skuteczniejsze i bardziej wiarygodne zarządzanie europejskim systemem azylowym.
W tym kontekście konieczne jest szybkie rozpatrzenie i zatwierdzenie wniosku, aby uniknąć opóźnień, które mogłyby osłabić jego skuteczność.
Zgodnie z oczekiwaniami we wniosku uznano kraje kandydujące i jednego potencjalnego kandydata (Kosowo) do członkostwa w UE, a także sześć innych krajów – Bangladesz, Kolumbia, Egipt, Indie, Maroko i Tunezja – za bezpieczne kraje pochodzenia na poziomie Unii. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie procedury azylowej, jeżeli osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową pochodzi z bezpiecznego kraju pochodzenia, rozpatrywanie wniosku odbywa się w trybie przyspieszonym i kończy się w ciągu maksymalnie trzech miesięcy. Ponadto, jeżeli osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową nie zezwolono jeszcze na wjazd na terytorium państw członkowskich, państwo członkowskie może rozpatrzyć wniosek w ramach procedury granicznej.

W odniesieniu do uznawania zgadzamy się zatem z decyzją Komisji o uwzględnieniu wśród bezpiecznych krajów pochodzenia tych, które uzyskały status kraju kandydującego lub potencjalnego kraju kandydującego do przystąpienia do Unii Europejskiej. Uważamy, że wybór ten jest prawidłowy i spójny z obowiązującymi ramami prawnymi, ponieważ opiera się nie tylko na automatycznym domniemaniu, ale również na technicznej i wielopoziomowej analizie przeprowadzonej przez Agencję Unii Europejskiej ds. Azylu (EUAA). W ramach tej analizy przeprowadzono gruntowną ocenę sytuacji prawnej, instytucjonalnej i sytuacji w zakresie praw podstawowych w każdym kraju, niezależnie od jego ścieżki akcesyjnej.

Stosowane kryteria są określone w rozporządzeniu o kwalifikowaniu ((UE) 2024/1347) i samym rozporządzeniu w sprawie procedury azylowej i obejmują weryfikację braku systemowego prześladowania, poważnej krzywdy i strukturalnych naruszeń praw człowieka. Uznawanie opiera się zatem na obiektywnych, weryfikowalnych i zharmonizowanych parametrach na poziomie Unii, w pełnej zgodności z prawem międzynarodowym i podstawowymi zasadami europejskiego porządku prawnego.

Jednocześnie we wniosku uwzględniono możliwość pojawienia się pewnych problemów, w związku z czym przewiduje się dynamiczny mechanizm przeglądu wykazu, umożliwiający zawieszenie lub uzupełnienie tego uznania w świetle zmieniającej się sytuacji.
Aby zapewnić jednolite stosowanie rozporządzenia we wszystkich państwach członkowskich i większą pewność prawa, uznaje się jednak za właściwe wprowadzenie do tekstu pewnych zmian, zarówno w celu lepszego wyjaśnienia warunków uzasadniających zawieszenie, jak i ustanowienia jasnego i skoordynowanego mechanizmu ustalania, kiedy kraj kandydujący do przystąpienia do Unii nie może już być uznawany za bezpieczny kraj pochodzenia lub może zostać ponownie włączony do wykazu po zawieszeniu. Uznaje się zatem, że Komisja powinna przeprowadzać regularne i obiektywne oceny istotnych okoliczności i formalnie informować państwa członkowskie o wynikach tych ocen. Powiadomienie to powinno być podawane do wiadomości publicznej i powinno stać się skuteczne jednolicie w całej Unii od określonej daty.

Zgadzamy się również z uznaniem państw wymienionych w załączniku, ponieważ stanowi to konkretny i niezbędny krok w kierunku stworzenia prawdziwie wspólnego, spójnego i funkcjonalnego europejskiego systemu azylowego. Po raz kolejny podkreślamy, że każde wyznaczenie opiera się na szczegółowej analizie technicznej przeprowadzonej przez EUAA, opartej na wykwalifikowanych źródłach i obiektywnych kryteriach określonych w przepisach

europejskich, analizie, która jest przejrzysta i dostępna, ponieważ jest udostępniana posłom na podstawie obowiązujących przepisów i z dostępem do źródeł.
Kraje uwzględnione w wykazie oceniono na podstawie ich zdolności do strukturalnego zapewnienia braku prześladowań i poważnej krzywdy, a także na podstawie istnienia prawnych i instytucjonalnych mechanizmów ochrony. Domniemanie bezpieczeństwa pozostaje jednak dla danej osoby wzruszalne, zgodnie z zasadą indywidualnej oceny i prawem do skutecznego środka prawnego.

Należy podkreślić, że uznanie za „bezpieczny kraj pochodzenia" pozostawia pełną przestrzeń do indywidualnej oceny wniosków i prawo każdego wnioskodawcy do wykazania swojej podatności na zagrożenia lub ryzyka osobistego, zgodnie z gwarancjami określonymi w prawodawstwie europejskim. Innymi słowy, wniosek nie usuwa zasady zindywidualizowanej oceny, lecz włącza ją do bardziej efektywnego systemu, który zmniejsza ryzyko nadużyć, umożliwiając skoncentrowanie zasobów na najbardziej złożonych i podatnych na zagrożenia przypadkach, które są obecnie paradoksalnie karane. Stosowanie procedur przyspieszonych nie oznacza odmowy prawa do azylu, lecz racjonalizację systemu, który obecnie cierpi z powodu przeciążenia i strukturalnej opieszałości.

Zwracamy również uwagę, że Komisja Europejska zwróciła się do EUAA o skoncentrowanie analizy na ograniczonej liczbie krajów wybranych na podstawie obiektywnych kryteriów, w tym wskaźnika przyznawania azylu poniżej 5 %. Podejście to umożliwiło sporządzenie krótkiej listy operacyjnej, która jest przydatna do szybkiego rozpoczęcia procesu. Jest jednak jasne, że wykaz ten nie wyczerpuje potencjalnego zastosowania koncepcji bezpiecznego kraju pochodzenia.
Stanowi on punkt wyjścia, który może zostać zmieniony i rozszerzony, również w świetle innych elementów, w tym krajów uznanych już w krajowych wykazach wielu państw członkowskich.

Podsumowując, wniosek w pełni wpisuje się w strategiczną wizję reformy europejskiego systemu azylowego, której celem jest przezwyciężenie nieefektywności w przeszłości i stworzenie modelu opartego na jasnych zasadach, współpracy między państwami członkowskimi, bezpieczeństwie i ochronie praw podstawowych. Szybkie przyjęcie wykazu bezpiecznych krajów pochodzenia wraz z innymi elementami wniosku jest nie tylko konkretnym krokiem w kierunku bardziej wiarygodnego i skutecznego systemu, ale także silnym sygnałem politycznym: Unia jest gotowa do działania, aby stawić czoła wyzwaniom migracyjnym w sposób skrupulatny, humanitarny, skuteczny i dalekowzroczny.
Poparcie tego wniosku oznacza wybór Europy, która będzie bardziej spójna ze swoimi wartościami, bezpieczna i sprawiedliwa.
Oznacza to wprowadzenie rozwiązań operacyjnych, które wzmacniają zaufanie obywateli i współpracę między państwami członkowskimi.